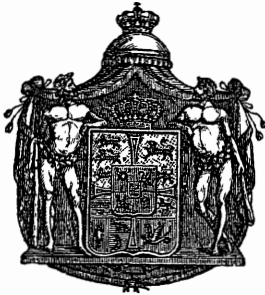

STATISTISKE MEDDELELSER,

ANDET BIND.

UDGIVET AF DET STATISTISKE BUREAU.

KJÖBENHAVN.

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI VED F. S. MUHLE.

1864.

II.

Sparekasserne i det danske Monarki i Aaret 1861.

Sparekassernes Antal ved Udgangen af Aaret 1860 var i hele Monarkiet 178, nemlig:

i Kongeriget	58
i Hertugdømmet Slesvig	49
i — Holsteen	66
i — Lauenborg	5

I Løbet af Aaret 1861 oprettedes eller traadte i Virksomhed ialt 9 nye Sparekasser, nemlig 3 i Kongeriget, (Helsinge, Kjerteminde og Sæby), 5 i Hertugdømmet Slesvig (Brodersby, Burkal, Munkbrarup, Steenbjerg og Svesing) og 1 i Hertugdømmet Holsteen (Grossen-Aspe).

Ved Udgangen af Aaret 1861 fandtes saaledes i hele Monarkiet 187 Sparekasser, nemlig:

i Kongeriget	61
i Hertugdømmet Slesvig	54
i — Holsteen	67
i — Lauenborg	5

I Monarkiet kommer en Sparekasse paa 13300 Mennesker, i Kongeriget paa 26200 Mennesker, i Hertugdømmet Slesvig derimod paa 7600 Mennesker, i Hertugdømmet Holsteen paa 8100 Mennesker og i Hertugdømmet Lauenborg paa 10000 Mennesker.

Forinden vi nu gaae over til at meddele Oplysning om Sparekassernes Virksomhed i Regnskabsaaret 1861, maae vi gjöre opmærksom paa, at atter denne Gang Meddelelsen herom ikke kan blive saa fuldstændig som det er ønskeligt, idet flere Sparekasser heller ikke for 1861 have meddeelt Antallet og Fordelingen af Konti og Administrationen for Sparekassen i Hohenwestedt (Hertugd. Holsteen) endog har fundet for godt at lade Bureauets gjentagne Anmodninger om Indsendelse af det sidst aflagte Regnskab aldeles ubesvarede, hvorfor denne Sparekasse overalt er opført med den Kapital, som efter Regnskabet for 1860 dengang var indestaaende i samme (114512 Rdlr.).

I Sparekasserne indestod ved Udgangen af Regnskabsaaret 1860 paa Interessenternes Konti:

i Kongeriget	28,192597 Rdlr.
i Hertugd. Slesvig	3,727868 —
i — Holsteen	14,373760 —
i — Lauenborg	1,036288 —
	<u>tilsammen 47,330513 Rdlr.¹⁾</u>

I Løbet af Regnskabsaaret 1861 er indskudt:

i Kongerigets Sparekasser	13,574265 Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs do.	999893 —
i — Holsteens do.	3,370595 —
i — Lauenborgs do.	269984 —
	<u>tilsammen 18,214737 Rdlr.</u>

De oplagte Renter beløb sig til:

i Kongerigets Sparekasser	717644 Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs do.	64323 —
i — Holsteens do.	302976 —
i — Lauenborgs do.	16050 —
	<u>tilsammen 1,100993 Rdlr.</u>

¹⁾ I Beretningen for 1860 angives det paa Interessenternes Konti indestaaende Beløb ikkun til 47,292456 Rdlr. Forskjellen hidrører fra, at Sparekasserne i Grumtofte, Rise og Sörup i Hertugd. Slesvig allerede havde begyndt deres Virksomhed i 1860, hvilket var blevet Bureauet ubekjendt. I flere Sparekassers Regnskaber ere desuden ikke ubetydelige Berigtigelser blevne foretagne.

Uddragene udgjorde i dette Regnskabsaar:

i Kongerigets Sparekasser	10,833730 Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs do.	677390 —
i — Holsteens do.	2,863318 —
i — Lauenborgs do.	123575 —

tilsammen 14,498013 Rdlr.

Ved Udgangen af Regnskabsaaret 1861 indestod saaledes paa Interessenternes Konti:

i Kongerigets Sparekasser	31,650776 Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs do.	4,114694 —
i — Holsteens do.	15,184013 —
i — Lauenborgs do.	1,198747 —

tilsammen 52,148230 Rdlr.

Interessenternes Tilgodehavende er altsaa i Aaret 1861 forøget med:

i Kongerigets Sparekasser	3,458179 Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs do.	386826 —
i — Holsteens do.	810253 —
i — Lauenborgs do.	162459 —

tilsammen 4,817717 Rdlr.

Procentviis udgjør denne Forøgelse af Interessenternes Tilgodehavende i Aaret 1861:

i Kongeriget	12,27 pCt.
i Hertugd. Slesvig	10,38 —
i — Holsteen	5,64 —
i — Lauenborg	15,68 —

i hele Monarkiet 10,18 pCt.

I Regnskabsaaret 1860 var, som det vil erindres, Interessenternes Tilgodehavende steget:

i Kongerigets Sparekasser	14,42 pCt.
i Hertugd. Slesvigs do.	8,09 —
i — Holsteens do.	6,93 —
i — Lauenborgs do.	13,89 —

i hele Monarkiet 11,53 pCt.

I Aaret 1861 har altsaa Tilvæksten af Interessenternes Tilgodehavende i hele Monarkiets Sparekasser været noget mindre end i 1860. Imellem de enkelte Landsdele findes den Forskjel, at Forøgelsen i Kongeriget og Hertugd. Holsteen var noget mindre, i Hertugd. Slesvig og Hertugd. Lauenborg derimod noget større i 1861 end i 1860.

Det turde ikke være uden Interesse at betragte Sparekassesevæsenets Udvikling hos os i en længere Aarrække. Vi have dog troet at burde indskrænke denne Undersøgelse til de sidste 10 Aar, fordi Krigsurolighederne i de nærmest foregaaende Aar havde bevirket ikke blot en Standsning, men endog en ikke ubetydelig Tilbagegang i Benyttelsen af Sparekasserne.

Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af Regnskabsaaret:

	i Kongeriget.	i Hertugd. Slesvig.	i Hertugd. Holsteen.	i Hertugd. Lauenborg.	i hele Monarkiet.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
1851	9,294038	1,420274	6,779765	284745	17,778822
1852	10,665440	1,647859	7,452497	321403	20,087199
1853	12,824325	1,848967	8,258410	377714	23,309416
1854	16,050014	2,118594	9,206323	427998	27,802729
1855	20,659066	2,461343	10,353057	565472	34,038938
1856	23,644902	2,809668	11,261181	660649	38,376400
1857	23,612987	3,224979	12,025787	700987	39,564740
1858	21,998830	3,208551	12,556999	786613	38,550993
1859	24,639542	3,414834	13,440730	909878	42,404984
1860	28,192597	3,727868	14,373760	1,036288	47,330513
1861	31,650776	4,114694	15,184013	1,198747	52,148230

I Löbet af disse 10 Aar ere saaledes Interessenternes Kapitaler i hele Monarkiets Sparekasser tiltagne med 34,369408 Rdlr. (fra 17,778822 Rdlr. til 52,148230 Rdlr.) eller med henved 200 (193,32) pCt. I Kongeriget beløb Tilvæksten sig til 22,356738 Rdlr. eller 240,55 pCt., i Hertugd. Slesvig til 2,694420 Rdlr.

eller 189,71 pCt., i Hertugd. Holsteen til 8,404248 Rdlr. eller 123,96 pCt. og i Hertugd. Lauenborg til 914002 Rdlr. eller 320,99 pCt. Den procentvise Tilvæxt har altsaa været størst i den sidstnævnte Landsdeel og mindst i Hertugd. Holsteen.

Deler man dette Tidsrum i mindre Afsnit — fra 1851 til 1854, fra 1854 til 1858 og fra 1858 til 1861 — vil man for hele Monarkiets Vedkommende finde, at den procentvise Forøgelse er bleven mindre og mindre, uagtet den absolute Forøgelse af Kapitalen i det andet Tidsafsnit har været større end i det første og atter større i det 3die end i det andet.

Interessenternes Kapitaler ere nemlig forøgede med:

fra 1851 til 1854	10,023907 Rdlr. eller	56,39 pCt.
— 1854 - 1858	10,748264 — —	38,66 —
— 1858 - 1861	13,597237 — —	35,27 —

Noget anderledes vil man finde Forholdet, naar man betragter de enkelte Landsdele.

I Kongeriget var saaledes ikke blot den absolute, men ogsaa den procentvise Forøgelse af Interessenternes Tilgodehavende gunstigere i det tredie end i det andet Tidsafsnit, hvilket paa den anden Side ogsaa i Henseende til den absolute Forøgelse af Kapitalen stod tilbage for det første Tidsrum. Forøgelsen udgjorde nemlig:

fra 1851 til 1854	6,755976 Rdlr. eller	72,69 pCt.
— 1854 - 1858	5,948816 — —	37,06 —
— 1858 - 1861	9,651946 — —	43,87 —

De forholdsviis ugunstige Forhold i det andet Tidsafsnit faae saameget større Betydning, som dette omfatter 4 Aar, medens de andre Afsnit kun omfatte 3 Aar, men paa den anden Side vil det erindres, at det indeslutter de 2 eneste Aar af hele Perioden, i hvilke en Tilbagegang af Sparekassemidlerne (som Følge af Handelskrisen) har fundet Sted.

I Hertugdømmet Slesvig har det andet Tidsafsnit været det gunstigste, baade i Henseende til den absolute og den re-

lative Forøgelse af Sparekassekapitalerne; dog maa ogsaa herved erindres, at dette Tidsrum er et Aar længere end de andre. Den mindste absolute Tilvæxt af Interessenternes Tilgodehavende fandt Sted i det første Tidsrum, den mindste relative Tilvæxt derimod i det tredje. Interessenternes Tilgodehavende voxede nemlig:

fra 1851 til 1854 med	698120 Rdlr.	eller	49,15 pCt.
— 1854 - 1858 —	1,090157 — —		51,46 —
— 1858 - 1861 —	906143 — —		28,24 —

I Hertugdømmet Holsteen har Bevægelsen af Sparekassekapitalerne forholdt sig paa samme Maade som i Hertugdømmet Slesvig, naar undtages at den procentvise Tilvæxt i det hele Tidsrum og i hvert af de mindre Tidsafsnit var betydelig mindre i Hertugdømmet Holsteen end i Hertugdømmet Slesvig. I samtlige holsteenske Sparekasser forøgedes nemlig Interessenternes Kapitaler med:

fra 1851 til 1854	2,426558 Rdlr.	eller	35,79 pCt.
— 1854 - 1858	3,350676 — —		36,39 —
— 1858 - 1861	2,627014 — —		20,93 —

I Hertugdømmet Lauenborg endelig var det andet Tidsafsnit det gunstigste i Henseende til den procentvise, det tredje Tidsafsnit derimod i Henseende til den absolute Forøgelse af Sparekassekapitalerne. Det første Tidsrum viste den mindste baade absolute og relative Fremgang af Sparekassevæsenet i denne Landsdeel. Fremgangen af Sparekassemidlerne androg nemlig her:

fra 1851 til 1854	143253 Rdlr.	eller	50,31 pCt.
— 1854 - 1858	358615 — —		83,79 —
— 1858 - 1861	412134 — —		52,39 —

Forandringerne fra Aar til Aar af Sparekassekapitalernes Beløb ere blevne efterviste i de aarlig siden 1855 offentliggjorte Beretninger, og vi kunne derfor henvise hertil.

Uagtet Aaret 1861 i Henseende til baade den absolute og

relative Tilvæxt af Sparekassemidlerne maa staae noget tilbage for det foregaaende Aar og i sidstnævnte Henseende tillige for flere af de tidligere Aar af den heromhandlede Periode, overgaaer det i Henseende til Omsætningens Størrelse, Summen af Indskud og Uddrag, alle tidligere Aar. Denne Omsætnings Beskaffenhed, det indbyrdes Forhold imellem Indskud og Uddrag i det sidstforløbne Regnskabsaar, hvilket nedenfor nærmere vil blive omhandlet, bestyrker den Anskuelse, vi udtalte i vor Beretning om Sparekassernes Tilstand i Aaret 1860, at ikke faa af vore Sparekasser have tabt det oprindelige Formaal for denne Institution af Sigte og mere og mere hengive sig til bankmæssige Forretninger. Det har herved ikke været vor Mening ubetinget at ville dadle en saadan Forandring — den kan undertiden saa at sige være paabuden af lokale Forhold, men vi troe, som sagt, at den ikke er uden al Fare, og at det derfor fortjener en særlig Opmærksomhed, om og hvorvidt den fornødne Betyggelse kan findes igjennem den Maade, hvorpaa de tilstrømmende Kapitaler blive gjorte frugtbringende.

Vi meddele i de efterfølgende Tabeller en Oversigt over Indskuddenes og Uddragenes Beløb i alle de Aar, for hvilke disse Oplysninger foreligge. Det turde dog ikke være overflødigt at gjøre opmærksom paa, at de meddeelte Summer neppe ere fuldkommen nøiagtige, idet Sparekassebestyrelserne ikke oplyse, hvorvidt de Berigtigelser, der hvert Aar anmærkes at have fundet Sted snart ved een, snart ved en anden Sparekasses angivne Status ved Udgangen af det nærmestforegaaende Aar, ere begrundede i en opdaget Feiltælling af Indskuddenes eller Uddragenes Beløb eller i en Feilregning af Renterne. Den herved foranledigede Unøiagtighed i de efterfølgende Tabeller er imidlertid ingeniunde af den Betydning, at den paa nogen Maade kunde gjøre Sammenligningen imellem de enkelte Aar usikker eller det deraf vundne Resultat upaalideligt.

Indskuddene udgjorde:

	i Kongeriget.	i Hertugd. Slesvig.	i Hertugd. Holsteen.	i Hertugd. Lauenborg.	i hele Monarkiet.
	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.	Rdlr.
1854	6,244083	606713	2,356222	101814	9,308832
1855	8,194543	665441	2,674551	203469	11,738004
1856	7,979711	670385	2,897214	154212	11,701522
1857	6,058151	822621	2,867297	131783	9,879852
1858	5,256344	637886	2,828311	155901	8,878442
1859	9,519165	714463	2,999595	196461	13,429684
1860	12,317232	838334	3,316647	224869	16,697582
1861	13,574265	999893	3,370595	269984	18,214737

Uddragene beløb sig til:

1854	3,360168	382447	1,550621	59819	5,353055
1855	4,015596	363948	1,789315	69596	6,238455
1856	5,481605	360647	2,230530	64449	8,137231
1857	6,588610	461557	2,341172	97358	9,488697
1858	7,408098	705128	2,544937	82060	10,740223
1859	7,429496	595752	2,381999	86328	10,493575
1860	9,389325	621097	2,674598	112554	12,797574
1861	10,853730	677390	2,863318	123575	14,498013

I Aaret 1861 var Omsætningen i hele Monarkiets Sparekasser 32,712750 Rdlr., hvilket er 3,217594 Rdlr. eller 10,91 pCt. mere end i 1860.

Uddragene vare imidlertid stegne i højere Grad end Indskuddene, nemlig henholdsvis 13,29 og 9,09 pCt. og heri ligger Grunden til at Tilvæksten af Sparekassemidlerne har været noget mindre i 1861 end i 1860. I Kongeriget og Hertugdømmet Holsteen vare Indskuddene stegne mindre, i Hertugdømmet Slesvig og Hertugdømmet Lauenborg derimod mere end Uddragene. Tilvæksten udgjorde nemlig for:

	Indskuddene.	Uddragene.
i Kongeriget	10,2 pCt.	15,4 pCt.
i Hertugd. Slesvig	19,2 —	9,1 —
i — Holsteen	1,6 —	7,1 —
i — Lauenborg	20,1 —	9,8 —

Sammenholder man Indskuddene med Uddragene, vil man see, at hine forholdt sig til disse som

100 til 79,6 i hele Monarkiet
— - 79,8 i Kongeriget
— - 67,7 i Hertugd. Slesvig
— - 84,9 i — Holsteen
— - 45,8 i — Lauenborg.

Efter Gjennemsnit af Aarene 1854—1860 blev for hvert 100 Rdlr., der indsattes i Sparekasserne, uddraget:

i hele Monarkiet	77,5 Rdlr.
i Kongeriget	78,6 —
i Hertugd. Slesvig	70,4 —
i — Holsteen	77,8 —
i — Lauenborg	49,0 —

I 1861 var saaledes dette Forhold i Kongeriget og i Hertugdømmet Holsteen lidt ugunstigere, i Hertugdømmet Slesvig og i Hertugdømmet Lauenborg derimod lidt gunstigere end Gjennemsnittet for den anførte Aarrække.

Af Landsdelene have i 1861 ligesom i Aarene 1854—1860 Hertugdømmet Slesvig og Hertugdømmet Lauenborg havt de gunstigste, Kongeriget og Hertugdømmet Holsteen de ugunstigste Forhold i denne Henseende.

Efterat vi saaledes have efterviist, hvilke Forandringer Sparekassekapitalerne i Aaret 1861 ere undergaaede i hele Monarkiet og Landsdelene, meddele vi ogsaa en Oversigt over de ved de enkelte Sparekasser foregaaede Forandringer med Oplysning om Maaden, hvorpaa de have fundet Sted, de indskudte og uddragne Kapitalers Størrelse samt Beløbet af de oplagte Renter, hvortil vi endvidere føie en Angivelse af Kontis Antal ved Aarets Begyndelse og Slutning og deres Gjennemsnitsstørrelse ved Slutningen af Regnskabsaaret.

Sparekasserne.	Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1860.	I Regnskabsaaet 1861 er:			Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1861.	Tilvæxt.	Kontis Antal.		Gjennemsnitsførrelse af Konti 1861.
		Indskudt	Renter tilskrevne Kapitalen.	udtaget.			1860.	1861.	
Kongeriget Danmark.	Rd	Rd.	Rd	Rd	Rd.	pCt.			Rd.
Odense	3,823848	1,223884	74686	1,149336	3,973082	3,9	18274	18201	218
Kjøbenhavn	2,381262	1,091965	68527	858663	2,685091	12,7	12438	12720	211
„Bikuben”	1,458726	5,427020	65350	4,661901	2,289195	56,9	7850	12154	188
Aalborg	1,882374	249472	38369	265162	1,905053	1,2	7188	7674	248
Ringsted	1,555420	251615	35618	159214	1,683439	8,2	5758	6140	274
Nakskov	1,210123	627028	51490	336113	1,552528	28,3	4563	5348	290
Randers	1,219882	213516	36518	218904	1,251012	2,6	4770	4919	254
Holbæk Amts ök. S.	1,088078	245642	43191	144277	1,232634	13,3	4303	4595	268
Roeskilde	1,136863	201240	5029	188630	1,154502	1,6	4879	4953	233
Nyborg	920490	187925	17260	145586	980089	6,5	2945	3073	319
Horsens	782253	248444	23552	224036	830213	6,1	3205	3310	251
Kjööge	744452	172451	13692	107101	823494	10,6	2906	3083	267
Holsteinborg	697850	114556	14734	74547	752593	7,8	2481	2641	285
Frederiksborg	543206	318657	21123	165177	717809	32,1	2911	3321	216
Aarhus	650806	209014	6226	198579	667467	2,6	2835	2864	253
Svendborg	601070	158446	17828	129617	647727	7,8	2131	2296	282
Faaborg	520946	153720	11391	80194	605863	16,3	2741	3058	198
Viborg	573236	145095	184	162397	556118	÷ 3,0	2650	2634	211
Sjæll. Bondestands	383532	210545	8757	53985	548849	43,1	1384	1817	303
Veile	497828	150986	14839	120277	543376	9,2	2476	2642	206
Assens	419468	186009	8621	103747	510351	21,7	2431	2702	189
Rudkjöbing	438852	111174	12710	55106	507630	13,7	1584	1768	287
Storehedinge	354859	121003	14906	70337	420431	18,5	1342	1452	290
Ribe	390719	113240	9021	132453	380527	÷ 2,6	1888	1976	193
Vordingborg	284853	104237	6127	50052	345165	21,2	1033	1148	301
Holbæk	289530	78749	4507	37926	334860	15,7	1378	1472	227
Nykjöbing p. Falster	259626	81765	10393	47626	304158	17,2	1395	1474	206
Præstö	292676	50002	7131	45666	304143	3,9	1336	1379	220
Hobro	250408	76636	5224	42774	289494	15,6	1168	1310	221
Slagelse	206528	51885	4389	31128	231674	12,2	898	983	236

Sparekasserne.	Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1860.	I Regnskabsaaet 1861 er:			Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1861.	Tilvæxt.	Kontis Antal		Gjennemsnitsstørrelse af Konti 1861.
		Indskudt.	Benter tilskrevne Kapitalen.	udlaget.			1860.	1861.	
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	pCt.			Rd.
Stege	189892	49970	7080	33722	213220	12,3	1090	1175	181
Helsingør	183974	138332	4983	122386	204903	11,4	1430	1487	138
Bogense	181253	65861	3709	48006	202817	11,9	1014	1091	186
Fredericia	163672	66357	5363	50104	185288	13,2	932	1004	185
Holstebro	153517	57480	4371	45817	169551	10,4	1032	1104	154
Rønne	105467	77646	3974	47379	139708	32,5	621	738	189
Frederikshavn	134852	54495	2713	59668	132392	÷ 1,8	956	950	139
Hjørring	138455	28571	3498	38198	132326	÷ 4,4	953	909	146
Lemvig	115621	52473	3889	43324	128659	11,3	860	897	143
Ringkjøbing	120633	46204	3954	43250	127541	5,7	1570	1604	80
Nykjøbing i Jylland	104570	47176	3089	27459	127376	21,8	748	828	154
Varde	98206	37528	2643	31943	106434	8,4	881	929	115
Skanderborg	86057	50956	1609	36125	102497	19,1	375	444	231
Frederiksværk	75899	36163	2921	25005	89978	18,5	550	579	155
Kolding	66837	39295	2055	24533	83654	25,2	508	609	137
Middelfart	71269	20839	992	15620	77480	8,7	666	692	112
Thisted	67915	27783	1989	28657	69030	1,6	445	467	148
Stubbekjøbing	50739	20232	1390	10536	61825	21,8	266	332	186
Ebeltoft	55470	8857	1109	8268	57168	3,1	449	419	136
Grenaa	40689	14132	1366	5088	51099	25,6	289	337	152
Aastrup	30112	14303	863	6201	39077	29,8	359	381	103
Fjerritslev	24636	10626	667	5207	30722	24,7	176	199	154
Edelgave	28842	4395	560	5870	27927	÷ 3,2	212	220	127
Mariager	19527	7886	503	5758	22158	13,5	217	218	102
Herlufmagle	14688	5046	485	906	19313	31,5	172	197	98
Lyngby	6566	2053	231	796	8054	22,7	100	90	89
Korsør	3475	4980	155	1329	7281	109,5	59	90	81
Silkeborg	"	8705	90	2064	6731	"	"	62	109

Sparekasserne.	Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1860.	I Regnskabsaaet 1861 er:			Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1861.	Tilvæxt.	Kontis Antal.		Gjennomsnitstørrelse af Konti 1861.
		Indskudt.	Renter tilskrevne Kapitalen.	udlaget.			1860.	1861.	
Hertugdømmet Slesvig.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	pCt.			Rd.
Flensborg	584693	90954	9514	80023	605138	3,5	3781	3831	158
Sönderborg	370137	70663	3154	74820	369134	÷ 0,3	1538	1553	238
Ekernförde	274176	65048	7696	43643	303277	10,6	1661	1734	175
Slesvig	257544	49876	2586	59814	250192	÷ 2,9	1601	1547	162
Haderslev Byes Om.	113453	66240	2365	34832	147226	29,8	583	753	196
Broager	115062	42214	583	14811	143048	24,3	389	436	328
Töstrup	134184	54162	2364	50694	140016	4,3	546	555	252
Dänischenhagen . .	125952	15504	3205	11705	132956	5,6	484	502	265
Gelting	115097	38620	2275	29867	126125	9,6	543	571	221
Æröeskjöbing . . .	112144	19335	4217	19244	116452	3,8	833	849	137
Lögumkloster . . .	97781	33568	"	17128	114221	16,8	1214	1373	83
Tönder	100668	23107	2930	17387	109318	8,6	727	771	142
Burg	103035	12456	3019	10018	108492	5,3	585	600	181
Husum	92246	29253	1964	20132	103331	12,0	520	563	184
Graasteen (Sundeved)	92010	21001	116	12047	101080	9,9	544	550	184
Haderslev	85333	23756	512	12285	95316	14,4	462	510	187
Bredsted	76092	20034	2218	9715	88629	16,5	539	600	148
Kappel	85462	2025	540	2028	85999	0,6	530	536	160
Hohn	65474	29372	2095	12044	82897	30,6	359	486	171
Süderstapel	63551	14385	1831	8594	71173	12,0	334	348	205
Aabenraa	64744	23666	"	20917	67493	4,2	662	706	96
Bünstorf	59960	12972	1306	9839	64399	7,4	522	546	118
Höier	54339	12462	988	7296	60493	11,3	365	394	154
Satrup	46977	23636	"	11731	58882	25,3	255	285	207
Dörphof	51043	7221	"	5423	52841	3,5	335	349	151
Mildsted	33269	21115	533	3632	51285	54,2	121	204	251
Graasteen (Flakken).	48665	10131	525	9423	49898	2,5	301	303	165
Marstal	42551	8901	1684	6096	47040	10,5	303	329	143
Rise	13265	33498	857	3264	44356	234,4	133	293	151
Hatsted	38165	9201	596	6029	41933	9,9	225	223	188

Sparekasserne.	Paa Interessenternes Konti indstod ved Udgangen af 1860.	I Regnskabsaaet 1861 er :				Paa Interessenternes Konti indstod ved Udgangen af 1861.	Tilvæxt.	Kontis Antal.		Gjennemsnitsstørrelse af Konti 1861.
		indskudt.	Renter tilskrevne Kapitalen.	udtaget.				1860.	1861.	
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	pCt.			Rd.	
Hostrup	36913	9437	768	6884	40234	9,0	246	265	152	
Tønning	34385	7312	725	9117	33305	÷ 3,1	195	198	168	
Grumtofte	12392	18034	542	2968	28000	125,9	166	246	112	
Frederikstad	25522	12511	698	10789	27942	9,5	216	237	118	
Sörup	11485	12462	114	3375	20686	80,1	190	269	77	
Löit	21360	1434	130	4890	18034	÷15,6	117	110	164	
Skjærbæk	"	21851	58	4212	17697	"	"	116	152	
Oldenswort	14806	2189	201	847	16349	10,4	119	122	134	
Treia	12349	4230	259	1695	15143	22,6	173	179	85	
Garding	13586	3299	395	2382	14898	9,7	149	147	101	
Pellworm	11484	1505	247	549	12687	10,5	108	107	119	
Hollingsted	6053	3014	169	1079	8157	34,8	50	65	125	
Tetenböl	8565	969	140	2115	7559	÷11,7	51	52	145	
Gettorf	"	6140	27	119	6048	"	"	76	80	
Medelby	"	5933	49	237	5745	"	"	75	77	
Lyksborg	2947	1678	54	1298	3381	14,7	27	31	109	
Sönderlögum	654	2689	24	221	3146	381,0	55	69	46	
Ulvesbüll	1737	731	44	57	2455	41,3	48	54	45	
Nordstrand	558	99	6	75	588	5,4	44	50	12	
Hertugdømmet Holsteen.										
Altona	3,851326	902546	58454	830112	3,982214	3,4	14281	14348	278	
Kiel	835019	233580	58276	197208	929667	11,3	"	"	"	
Rendsborg	729214	195430	21612	188053	758203	4,0	"	"	"	
Itzehoe	634522	147158	9551	111998	679233	7,0	2620	2683	253	
Oldesloe	562175	121410	16818	110421	589982	4,9	2045	2039	289	
Ahrensboeck (Fl.).	551316	191695	6348	183794	565563	2,6	1717	1754	322	
Bordesholm	416802	70339	8902	56926	439117	5,4	2064	2078	211	

Sparekasserne.	Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1860.	I Regnskabsaaet 1861 er:			Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1861.	Tilvæxt.	Kontis Antal.		Gjennemsnitsførtelse af Konti 1861.
		indtækt.	Renter tilskrevne Kapitalen.	udægt.			1860.	1861.	
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	pCt			Rd.
Geschendorf	355265	144764	4256	104837	399448	12,4	1442	1462	273
Wilster	355536	84682	1151	66471	374898	5,4	1057	1125	333
Meldorf	319587	82898	9211	58441	353255	10,5	982	998	354
Heide	317473	101737	7230	80908	345532	8,8	1349	1377	251
Neumünster	288625	41824	6396	36672	300173	4,0	1641	1691	178
Plöen	262304	39167	5282	32241	274512	4,7	1534	1557	176
Neustadt	254804	54577	3427	43330	269478	5,8	1761	1882	143
Glückstadt	255144	36258	4980	30506	265876	4,2	1327	1361	195
Uetersen	237794	40971	6784	32935	252614	6,2	1470	1537	164
Ahrensboeck (Amt)	235089	67737	3237	54923	251140	6,8	667	703	357
Marne	229698	44616	1420	31750	243984	6,2	870	871	280
Elmshorn	211244	42441	2203	23885	232003	9,8	1169	1259	184
Barmstedt	166017	45089	2407	22353	191160	15,1	1372	1439	133
Segeberg	175364	108498	5414	107128	182148	3,9	1076	1056	172
Rehorst	169916	47505	4640	43883	178178	4,9	544	538	331
Oldenburg	151147	21383	2326	11780	163076	7,9	786	810	201
Preetz	151639	28644	3862	29663	154482	1,9	1277	1305	118
Trittau	141265	24959	2613	17018	151819	7,5	792	827	184
Crempe	144599	36111	1003	37865	143848	÷ 0,5	759	760	189
Kaltenkirchen	129014	28500	2562	21795	138281	7,2	663	690	200
Burg	119699	22109	249	16925	125132	4,5	619	647	193
Nortorf	118757	13980	3240	15806	120171	1,2	673	680	177
Schenefeld	107945	26959	830	16601	119133	10,4	452	484	246
Pinneberg	108530	21317	359	14238	115968	6,9	813	837	139
Hohenwestedt*)	114512								
Brunsbüttel	97736	9471	3108	"	110315	12,9	313	341	324
Bargteheide	97838	15808	3028	10190	106484	8,8	462	477	223
Sülfeld	97922	25760	3205	21167	105720	8,0	551	599	176
Schackendorf	96330	19761	2846	13960	104977	9,0	557	594	177

*) For Hohenwestedts Sparekasse savnes, som før bemærket, Oplysning om Virksomheden i 1861.

Sparekasserne.	Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1860,	I Regnskabsaaet 1861 er:				Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1861.	Tilvæxt.	Kontis Antal.		Gjennemsnitsstørrelse af Konti 1861.
		indskudt.	Renter tilskrevne Kapitalen.	udtaget.	Rd.			1860.	1861.	
Lunden	97576	15682	2258	17503	98013	0,4	480	484	203	
Kellinghusen	88077	22390	481	13271	97677	10,9	540	589	166	
Cismar	89128	13129	2557	12270	92544	3,8	408	426	217	
Wesselburen	80859	20972	1900	15674	88057	8,9	467	489	180	
Bovenau	79291	8871	1258	7149	82271	3,8	361	372	221	
Ahrensborg	74617	10184	1214	9361	76654	2,7	390	392	196	
Schönberg	70947	11038	1710	7897	75798	6,8	772	770	98	
Heiligenhafen	68540	15421	961	9895	75027	9,5	320	352	213	
Bramstedt	61543	7450	1031	7556	62468	1,5	380	404	155	
Leezen	54899	11406	612	10040	56877	3,6	206	224	254	
Eddelack	48877	8039	968	4955	52929	8,3	357	368	144	
Wandsbeck	38424	20551	1170	9062	51083	32,9	723	865	59	
Reinfeld	54571	6803	2704	13548	50530	÷ 7,4	286	271	186	
Lütjenborg	40807	4474	915	4159	42037	3,0	633	672	63	
Büsum	33566	9387	584	4562	38975	16,1	160	177	220	
Tangstedt	36250	5022	594	3862	38004	4,8	242	253	150	
Rethwisch	32799	3414	1168	1568	35813	9,2	179	180	199	
Pronstorf	36712	5158	398	7533	34735	÷ 5,4	266	262	133	
Schönkirchen	30973	5943	312	4698	32530	5,0	555	588	55	
Emkendorf	26840	3385	616	1181	29660	10,5	207	213	139	
Währden	27715	5643	783	5291	28850	4,1	196	204	141	
Barlt	28479	6245	"	5948	28776	1,0	177	172	167	
Reinbeck	22839	5652	620	5010	24101	5,5	206	224	108	
Rastorf	18177	363	379	743	18176	÷ 0,0	95	92	198	
Hemmingstedt	15171	830	42	1768	14275	÷ 5,9	108	114	125	
Lensahn	9388	1574	258	1124	10096	7,5	1018	1046	10	
Hanerau	7517	1097	117	998	7733	2,9	125	122	63	
Seedorf	5066	562	112	900	4840	÷ 4,5	85	85	57	
Schönweide	2247	34	"	"	2281	1,5	17	18	127	
Falkendorf	698	194	24	9	907	29,9	23	25	36	

Sparekasserne.	Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1860.	I Regnskaasaaret 1861 er:			Paa Interessenternes Konti indestod ved Udgangen af 1861.	Tilvæxt.	Kontis Antal.		Gjennemsnitsstørrelse af Konti 1861.
		Indskudt.	Renter tilskrevne Kapitalen.	udtaget.			1860.	1861.	
Hertugdømmet Lauenborg.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	pCt.			Rd.
Möln	368479	122198	2248	32596	460329	24,9	1171	1355	340
Ratzeborg	363767	110589	8631	57313	425674	17,0	1806	2114	201
Lauenborg	261383	33841	4439	26744	272919	4,4	1007	1007	271
Schwarzenbeck	32978	2762	607	5267	31080	÷ 5,8	506	496	63
Steinhorst	9681	594	125	1655	8745	÷ 8,9	113	102	86

Sammenholder man Sparekassernes Antal med de deri indestaaende Kapitaler, finder man Gjennemsnitsstørrelsen for en Sparekasse:

i Kongeriget	545700 Rdlr.
i Hertugd. Slesvig	84000 —
i — Holsteen	230100 —
i — Lauenborg	239700 —

Betragter man de enkelte Sparekasser, vil man finde, at der i Kongeriget i Aaret 1861 ligesom i 1860 var 9 Sparekasser, i hvilke Interessenternes Kapitaler beløb sig til over een Million; 13 (i 1860 9) med mellem 500, og 1,000000 Rdlr., 7 (i 1860 11) med mellem 250, og 500000 Rdlr., 14 (i 1860 12) med mellem 100, og 250000 Rdlr., 7 (i 1860 8) med mellem 50, og 100000 Rdlr., 5 (i 1860 6) med mellem 10, og 50000 Rdlr. og endelig 3 (i 1860 2) med under 10000 Rdlr.

I Hertugdømmet Slesvig fandtes i 1861 ligesom i 1860 kun 1 Sparekasse (Flensborg) med over 500000 Rdlr. og 3 med imellem 250, og 500000 Rdlr.; 11 (8 i 1860) havde mellem 100, og 250000 Rdlr., 11 (12 i 1860) mellem 50, og 100000 Rdlr., 15 (13 i 1860) imellem 10, og 50000 Rdlr. og 8 (6 i 1860) under 10000 Rdlr.

Hertugdømmet Holsteen havde i 1861 ligesom i 1860 een Sparekasse (Altona) med over een Million og 5 Kasser med imellem 500000 og 1,000000 Rdlr., 11 (9 i 1860) havde imellem 250, og 500000 Rdlr., 19 (17 i 1860) imellem 100, og 250000 Rdlr., 13 (15 i 1860) imellem 50, og 100000 Rdlr., 13 (14 i 1860) imellem 10, og 50000 Rdlr. og 4 (5 i 1860) under 10000 Rdlr.

Af Hertugdømmet Lauenborgs 5 Sparekasser havde i 1861 ligesom i 1860 3 imellem 250, og 500000 Rdlr., een imellem 10, og 50000 Rdlr. og een under 10000 Rdlr.

Vi have ovenfor seet, at Interessenternes Tilgodehavende i Aaret 1861 er steget:

i Kongerigets Sparekasser	12,27 pCt.
i Hertugd. Slesvigs do.	10,88 —
i — Holsteens do.	5,64 —
i — Lauenborgs do.	15,68 —

Tilvæksten har saaledes været over dobbelt saa stor i Kongerigets og næsten 3 Gange saa stor i Hertugdømmet Lauenborgs som i Hertugdømmet Holsteens Sparekasser. Vi skulle nu undersøge, hvorledes Tilvæksten har været ved de enkelte Sparekasser i hver Landsdeel.

I Kongeriget er der kun 2 Sparekasser, i hvilke Tilvæksten i 1861 har udgjort over 50 pCt., nemlig Korsør Sparekasse (109,5 pCt.) og Bikuben (56,9 pCt.). Ved 8 Sparekasser var Tilvæksten imellem 25 og 50 pCt., ved 25 imellem 10 og 25 pCt. og ved 17 under 10 pCt. Desuden var der 5 Sparekasser (hvoraf 4 i Jylland), i hvilke Interessenternes Tilgodehavende er blevet formindsket.

I Hertugdømmet Slesvig er der, naar man seer bort fra de først i 1860 og 1859 oprettede Sparekasser i Grumtofte, Sönderlögum, Sörup og Rise paa Ærö kun een Sparekasse (Mildsted) med en Tilvæxt af over 50 pCt.; 5 Sparekassers Kapitaler ere tiltagne med imellem 25 og 50 pCt., 13 med imellem 10 og 25 pCt., 18 med under 10 pCt. En Formindskelse har fundet Sted ved 5 Sparekasser.

Ved Udgangen af Regnskabsaaret 1861 indestod, som tidligere anført, paa Interessenternes Konti:

i Kongerigets Sparekasser	31,650776	Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs do.	4,114694	—
i — Holsteens do.	15,184013	—
i — Lauenborgs do.	1,198747	—
	<hr/>	
	tilsammen 52,148230	Rdlr.

Sparekassernes egen Formue beløb sig til:

i Kongerigets Sparekasser	1,045571	Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs do.	352339	—
i — Holsteens do.	1,389006	—
i — Lauenborgs do.	48459	—
	<hr/>	
	tilsammen 2,835375	Rdlr.

Af andre Beløb, som f. Ex. Indlaan og forudbetalte Renter af Udlaan, indestod endvidere:

i Kongerigets Sparekasser	171527	Rdlr.
i Hertugd. Slesvigs do.	14704	—
	<hr/>	
	tilsammen 186231	Rdlr.

Ialt indestod saaledes i Sparekasserne en Kapital af:

i Kongeriget	32,867874	Rdlr.
i Hertugd. Slesvig	4,481737	—
i — Holsteen	16,583019	—
i — Lauenborg	1,247206	—
	<hr/>	
	tilsammen 55,179836	Rdlr.

Disse Kapitaler vare, med Undtagelse af de i Bikuben, Sparekassen i Grenaa og Sparekassen i Hohenwestedt inde-
staaende Beløb, paa følgende Maade gjorte frugtbringende:

	Kongeriget.	Hert. Slesvig.	Hert. Holsteen.	Hert. Lauenborg.	Hele Monarkiet.
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.
i Statskassen	100000	18600	"	"	118600
i Statspapirer	1,184844	76527	113767	64466	1,439404
i andre offentl. Papirer	3,313535	21843	558873	146364	4,040615
i Nationalbanken	34175	11921	"	"	46096
i Diskontobanker	249017	"	"	"	249017
i private Forskrivninger	24,897852	3,925436	15,108828	591765	44,523881
i Diverse (forfaldne Renter, Laan til Kommuner etc.)	297897	316138	294563	431872 ¹⁾	1,340470 ¹⁾
i kontant Beholdning . .	419264	111472	381351	12740	924827
Tilsammen	30,496384	4,481737	16,457382	1,247207	52,682910

Af hver 100 Rdlr. vare altsaa anbragte:

	Kongeriget.	Hert. Slesvig.	Hert. Holsteen.	Hert. Lauenborg.	Hele Monarkiet.
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.
i Statskassen	0,33	0,41	"	"	0,23
i Statspapirer	3,88	1,70	0,69	5,17	2,73
i andre offentl. Papirer	10,87	0,49	3,40	11,73	7,67
i Nationalbanken	0,11	0,27	"	"	0,09
i Diskontobanker	0,52	"	"	"	0,47
i private Forskrivninger	81,64	87,59	91,80	47,45	84,51
i Diverse	0,98	7,05	1,79	34,63	2,54
i kontant Beholdning . .	1,37	2,49	2,32	1,02	1,76

I Sammenligning med det foregaaende Aar er der i 1861 ikke foregaaet nogen betydelig Forandring i Anbringelsesmaaden; den bestaaer væsentligst i, at der i det sidstnævnte Aar er anbragt en forholdsvis lidt større Deel af Sparekassernes Midler i Stats- og andre offentlige Papirer, lidt mindre

¹⁾ Herunder 415091 Rd. i Ratzeborg Sparekasse, om hvis Anbringelse ikke er meddeelt Oplysning.

derimod (0,28 pCt.) i private Forskrivninger og i „Diverse“, hvortil, som det vil erindres, henregnes Laan til Kommuner, forfaldne Renter etc.

Til Slutning skulle vi endnu tilføie nogle faa Bemærkninger med Hensyn til Fordelingen af Konti. Det vil fra vore tidligere Beretninger om Sparekassernes Virksomhed her i Landet erindres, at dette Punkt i det Hele var temmelig mangelfuldt oplyst, idet ikke faa Sparekassebestyrelser have af forskjellige Grunde seet sig ude af Stand til at udfylde de udsendte Schemæer med Hensyn hertil. Og dog have Oplysningerne herom ikke liden Interesse, hvilket navnlig gjælder om Fordelingen af Konti efter Indskydernes Næringsvei og Stilling. Men herom mangler Oplysning fra ikke mindre end 26 Sparekasser med omtrent 50000 Konti. I de övrige Sparekasser tilhørte af 100 Konti:

	Kongeriget.	Hert. Slesvig.	Hert. Holsteen.	Hert. Lauenborg.	Hele Monarkiet.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Börn	17,23	25,52	19,50	14,88	18,38
Tjenestetyende	33,46	32,99	28,59	32,52	32,39
Arbejdsfolk	1,60	3,27	8,23	8,61	5,31
Haandværkere	5,68	4,11	6,56	7,98	5,78
Handlende og Søfolk .	2,22	3,21	1,59	1,99	2,16
Selskaber	1,87	2,31	1,86	2,31	1,92
Militaire	1,46	0,31	0,35	0,49	1,10
Bönder	20,46	14,66	10,24	16,24	17,72
Myndlinger	1,90	5,16	8,85	11,71	3,89
Andre og ikke specificerede Næringsveie	14,12	8,44	14,18	4,14	13,35

Disse Oplysninger om Fordelingen af Konti vilde imidlertid have en ganske anden Betydning for Bedømmelsen af den i de forskjellige Næringsklasser herskende Sands for at benytte Sparekasserne, dersom man havde Oplysning om det Beløb, som tilhører enhver Næringsklasse. Sparekassen for Kjöbenhavn og Omegn og „Bikuben“ ere, saavidt os bekjendt, de eneste af Landets Sparekasser, som have oplyst de i samme indestaaende Kapitalers Fordeling efter dette Synspunkt. Vi

ville her meddele Hovedresultaterne, der efter vor Formening ikke ere uden Interesse.

I Sparekassen for Kjöbenhavn og Omegn vare Interessenternes Konti ved Udgangen af Regnskabsaaet 1861 fordeelte paa følgende Maade:

					I Gjennemsnit for hver:
Handlende	227	Konti med	165886	Rdlr.	731 Rdlr.
Selskaber etc.	190	— —	125104	—	658 —
Arbeidere	441	— —	174819	—	396 —
Militaire	472	— —	134439	—	285 —
Haandværkere	1671	— —	451429	—	270 —
Tjenende af Mandkjön	1278	— —	345085	—	270 —
Bönder	670	— —	175698	—	262 —
Tjenende af Kvindekjön	2228	— —	255048	—	114 —
Börn	2716	— —	300036	—	110 —
Andre	2827	— —	555547	—	197 —

I „Bikubens” Sparekasseafdeling var Fordelingen af Interessenternes Konti ved Udgangen af 1861 følgende:

					I Gjennemsnit for hver:
Landmænd	236	Konti med	120669	Rdlr.	511 Rdlr.
Embedsmænd	444	— —	225631	—	508 —
Handlende	824	— —	341670	—	415 —
Foreninger	144	— —	49432	—	336 —
Læger og Apothekere	99	— —	32079	—	324 —
Kunstnere	168	— —	54862	—	321 —
Söfarende	217	— —	63562	—	293 —
Præster og Skolemænd	159	— —	41848	—	263 —
Haandværkere	1794	— —	413554	—	231 —
Militaire af Söetaten	54	— —	11803	—	219 —
Militaire af Landetaten	567	— —	107664	—	190 —
Tjenende af Mandkjön	531	— —	83533	—	157 —
Giftede Fruentimmer	1004	— —	150734	—	150 —
Kontorister	190	— —	28450	—	149 —
Studerende	292	— —	42287	—	145 —
Arbeidsfolk	246	— —	34889	—	142 —
Enker og ugifte Fruentimmer	2135	— —	253980	—	119 —
Tjenende af Kvindekjön	701	— —	37400	—	53 —
Börn	2198	— —	98158	—	45 —
Forskjellige	151	— —	58029	—	384 —

Det statistiske Bureau i December 1862.

C. N. David.